

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Tomas Keiner

BESLUT

Datum
2011-09-19

Sida
1(8)
Referens
511-18245-06

Sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET DANSAREBACKEN, KARLSTAD KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsas med svart heldragen linje på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Det aktuella områdets gränser har fastställts vid en inmätning av Lantmäteriet.

Naturreservatets namn ska vara Dansarebacken.

Syfte med reservatet

Naturreservatet Dansarebacken bildas i syfte att bevara biologisk mångfald samt att bevara och återskapa värdefulla naturmiljöer med dess flora och fauna. Naturreservatets syfte är även att stödja möjligheter till naturupplevelse och friluftsliv.

Naturreservatet ingår i det europeiska nätverket av skyddsvärd natur *Natura 2000*. Naturreservatet utgör en del av Natura 2000-området *Storområdet Örten*. Naturreservatet ska bidra till att de fågelarter som avses skyddas med *Storområdet Örten* bibehåller ett gynnsamt bevarandetilstånd.

Syftet med naturreservatet uppnås genom att området undantas från skogsbruk och annan exploatering. Naturreservatet ska genom fri utveckling och intern dynamik samt med extensiva naturvårdsinriktade åtgärder bibehålla och öka sin naturskogsprägel med hög andel lövträd. Friluftsliv underlättas genom information och genom iordningställande av vissa enklare anordningar.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifterna gäller inte de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan.

Föreskrifterna gäller inte heller den uppföljning av områdets skötsel och naturvärden eller av miljöns utveckling i stort, inklusive nödvändig provtagning och insamling av bestämningsmaterial, som utförs av eller på uppdrag av Länsstyrelsen eller Naturvårdsverket. Sådana undersökningar skall ske i samråd med reservatsförvaltningen.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 3).

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i mark- och sakägars rätt att använda mark- och vattenområden:

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. avverka träd och buskar eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
2. bedriva täkt och annan verksamhet som förändrar områdets ytformer som att schakta, tippa, gräva, dika eller anordna upplag
3. framföra fordon
4. dra fram mark- eller luftledning
5. uppföra byggnad eller annan anläggning
6. använda eller sprida kalk, gödselmedel eller växtnäringssämnen
7. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter förpliktas att tåla:

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergräns enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar
2. uppsättande och underhåll av informationstavlor med lokalisering enligt karta, bilaga 3
3. anläggande, utmärkning och underhåll av led enligt karta, bilaga 3
4. naturvårdande skogsskötsel såsom ringbarkning av gran i skötselområde 2, bilaga 3
5. undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet, samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. samla in ryggradslösa djur, t ex skalbaggar, snäckor och fjärilar
2. samla in mossor, lavar och vedsvampar
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd, stående och omkullfallna träd och buskar
4. utan länsstyrelsens tillstånd i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar
5. framföra fordon
6. elda annat än på anvisad plats

Föreskriften A1 gäller inte slyröjning eller kvistning för underhåll av siktgator vid två jaktpass. Placeringen av jaktpassen och omfattningen av röjningen ska ske i samråd med reservatsförvaltaren.

Föreskrifterna A3 och C5 utgör inte hinder för hämtning av fällt vilt enligt terrängkörningsförfordningen (1975:594 1§) under förutsättning att uttransport sker så att skador på mark och vegetation undviks.

Länsstyrelsen beslutar att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder ikraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från tryck i länets författningssamling. Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller dessa föreskrifter omedelbart efter ikraftträdande, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Naturreservatet Dansarebacken
Län	Värmland
Kommun	Karlstad
Lägesbeskrivning	Ca 5 km NNV Molkom
Församling/socken	Nyed
Topografisk karta	11D SO
Ekonomisk karta	11D 3f och 11D 3g
Naturgeografisk region	28 B
Kulturgeografisk region	Bergslagen
Fastighet	Del av Näs 1:49
Areal	8,9 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland

Redogörelse för ärendet

De båda nyckelbiotoperna vid Dansarebacken uppmärksammades i nyckelbiotopsinventeringen i mitten av 1990-talet. 1997 tecknade Skogsstyrelsen ett naturvårdsavtal med dåvarande markägaren. Detta avtal skrevs aldrig in i fastighetsregistret, varför avtalet slutade att gälla när fastigheten bytte ägare. 2006 anmälde området för avverkning. Eftersom området ingår i Natura 2000 och Skogsstyrelsen inte hade möjlighet att skydda området vid detta tillfälle valde Länsstyrelsen att ta upp objektet som föreslaget naturreservat. I juni 2008 undertecknades avtal om intrångsersättning mellan Länsstyrelsen och markägaren. I juni 2011 skickades förslag till beslut och skötselplan till samtliga sakägare för delgivning och kännedom med möjlighet att lämna synpunkter.

Remissinstansernas och sakägares synpunkter

Synpunkter på förslag till beslut har lämnats av Näs Älgjaktslag, Naturvårdsverket, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Karlstads kommun och Naturskyddsföreningen.

Naturvårdsverket tillstyrker beslutet, men anser att samtliga undantag från föreskrifterna som gäller förvaltares skötsel av naturreservatet ska framgå av reservatsbeslutet, istället för ett generellt undantag med hänvisning till skötselplanen. Naturvårdsverket anser även att de föreskrifter som meddelas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ska preciseras på en till reservatsbeslutet bifogad karta och inte i skötselplanen.

Karlstad kommun tillstyrker beslutet, men anser att undantaget från föreskrifterna avseende hämtning av fålt vilt bör förtydligas så att undantaget inte tolkas som rätt att ta väg genom naturreservatet.

Sveriges geologiska undersökning har inget att invända mot reservatsbeslutet och lämnar uppgifter om områdets jord- och bergarter.

Näs Älgjaktslag har inga synpunkter mot bildandet av naturreservat, men önskar anpassa formuleringen avseende underhåll av siktgator vid jaktpass. Näs Älgjaktslag vill att undantaget formuleras på sådant sätt att jaktutövarna medges rätt att röja sikt på två pass inom naturreservatet, men med varierande lokalisering över tiden beroende på skogens interna dynamik.

Skogsstyrelsen tillstyrker beslutet.

Naturskyddsföreningen tycker att det är positivt att naturreservatet bildas.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

Föreskrifterna har justerats enligt Naturvårdsverkets önskemål. Lokalisering för föreskrifterna meddelade med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken presenteras på en karta som bifogas reservatsbeslutet.

Karlstads kommuns önskemål om justering av undantag från föreskrifterna lämnas utan åtgärd, då Länsstyrelsen bedömer att områdets beskaffenhet och geografiska läge gör det mycket långsökt att någon skulle vilja ta väg genom reservatet.

Sveriges geologiska undersökningens uppgifter om områdets geologi har införts i beskrivningarna av skötselområdena i skötselplanen.

Undantaget gällande röjning av siktgator har justerats enligt de synpunkter som framförts av Näs Älgjaktslag, med tillägget att de åtgärder som undantaget avser ska ske i samråd med reservatsförvaltaren. Genom att anpassa placeringen av jaktpass till de platser där mark och vegetation skapar bäst förutsättningar, så blir ingreppet i naturen mindre, jämfört med att upprätthålla permanenta pass med siktgator.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING OCH INTRESSEPRÖVNING

Beskrivning av omgivande landskap

Örtensjöområdet är utpekat som riksintresse för naturvården. Landskapet är starkt kuperat och karaktäriseras av höga berg som ofta består av hyperit. Dessa kontrasterar mot de flikiga och djupa Örtensjöarna. Rasbranter, lodytor, sluttningar, rörligt markvatten och näringsrikare partier i anslutning till hyperitförekomster är exempel på miljöer i Örtensjöområdet där man finner en rik flora och fauna. Eftersom de naturgivna förutsättningarna gör att flera områden är svårtillgängliga för skogsbruket finns en mosaik av skogsbestånd med naturskogskvaliteter. Den rika berggrunden skapar förutsättningar för näringsrika granskogar och kraftiga lövuppslag. Flera hotade och missgynnade arter är påträffade i Örtensjöområdet. Några av de mer krävande fågelarterna som förekommer i Örtensjöområdet är nötkråka, skogsduva, järpe, tretåig hackspett och mindre hackspett.

I området vid Örtensjöarna har ett antal skogsmiljöer värdefulla för fågelfaunan valts ut att ingå i det europeiska nätverket av skyddsvärd natur, Natura 2000. Natura 2000-området heter *Storområdet Örten* och består av flera geografiskt åtskilda mindre delområden. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att bibehålla livskraftiga populationer av vissa fågelarter i området. Dansarebacken utgör en mindre del av Natura 2000-objektet *Storområdet Örten*.

Beskrivning av naturreservatet

Naturreservatet består av två geografiskt åtskilda delområden. Avståndet mellan områdena är ca 160 m. Det större området, beläget vid Västra Örtens strand, utgörs av en brant sydvästsluttning beklädd av lövrik grandominerad barrblandskog. I övre delen av branten är tallen vanlig, medan granen dominerar i övrigt. Gamla aspar och vidkroniga björkar finns insprängda i beståndet. I området är det gott om grov död ved av gran och björk. Både rötlågor och vindfällan i olika nedbrytningsstadier förekommer. *Grön sköldmossa* förekommer på flera gamla murkna granlågor. *Tretåig hackspett* markerar revir i området.

Det mindre delområdet i öster utgörs av en åkerholme omgiven av igenväxande kulturmark. Dungen domineras av asp med inslag av gran, björk och sälg. Flera gamla, grova aspar med hackmärken efter hackspettar och bohål finns i delområdet.

Hittills har nio signalarter och tre rödlistade arter påträffats inom naturreservatet. Natura 2000-arter som påträffats i naturreservatet är *tretåig hackspett* och *grön sköldmossa*. Förekommande Natura 2000-naturtyp är *västlig taiga*.

Motiv till skydd

Ett alltmer effektiviserat skogsbruk har medfört att många livsmiljöer och sammanhängande skogsområden som är viktiga för djur- och växtlivet har minskat i antal och utbredning. Strukturer och processer som är viktiga för växt- och djurlivet håller på att försvinna på grund av nuvarande bruksmetoder.

Miljömålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt och djurliv* syftar bl.a. till att bevara mångfalden av arter och naturmiljöer. Urvalet av områden som skyddas som naturreservat sker enligt en nationell strategi, enligt vilken prioritet ska ges till områden med höga naturvärden på beståndsnivå, områden som genom sin form, storlek eller närhet till liknande miljöer bedöms ha

goda förutsättningar att bidra till livskraftiga populationer av de arter som området avses att skydda, samt områden där skogen tillhör en prioriterad skogstyp.

Dansarebacken utgör en viktig livsmiljö för flera hotade och ovanliga arter. Genom närheten till andra liknande miljöer i Örtensjöområdet är det sannolikt att området trots sin relativa litenhet kan bidra till att bevara livskraftiga populationer av hotade arter på landskapsnivå. Det östra delområdet utgörs av skogstypen medelålders – sena lövsuccessioner på frisk mark, vilken är en naturtyp som prioriteras för naturreservatsskydd.

Naturvärdena i området är beroende av fri utveckling där självgallringen hos bl.a. gran tillåts fortsätta och utvecklas. Värdena skulle inte finnas kvar vid ett normalt skogsbruksingrepp, t.ex. gallring eller slutavverkning. Dock kan viss försiktig naturvårdsanpassad skogsskötsel komma att bli nödvändig för att upprätthålla de lövskogsanknutna naturvärdena i det östra delområdet. Utan naturvårdsskötsel kommer gran sannolikt att konkurrera ut de nu dominerande lövträden i dungen, vilket skulle medföra att nuvarande naturvärden försvinner.

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett mycket skyddsvärt område vars naturkvalitéer endast kan säkerställas genom att det undantas från skogsbruk och arbetsföretag som påverkar mark, flora och fauna negativt. Genom att förklara Dansarebacken som naturreservat bevaras områdets naturvärden långsiktigt, samtidigt som allmänhetens möjlighet till friluftsliv och naturupplevelse i området främjas.

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden, miljökvalitetsmål med mera

Bildandet av naturreservatet Dansarebacken är en del i Länsstyrelsens arbete med att uppnå miljökvalitetsmålet "Levande skogar" samt är del i arbetet med miljökvalitetsmålet "Ett rikt växt- och djurliv". Beslutet följer nationella och regionala riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och är även ett led i Sveriges internationella åtaganden (Natura 2000) om skydd av den biologiska mångfalden

Beslutet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt godtagbar användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Ingen kommunal detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen finns som berör området. Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en vägning mellan enskilda och allmänna intressen med utgångspunkt att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbud eller inskränkning, och den belastning som förbudet eller inskränkningen har för den enskilde. Denna vägning brukar refereras till som proportionalitetsprincipen. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av reservatet och de inskränkningar som gjorts i markanvändningen är nödvändiga och att de inte går längre än vad som behövs för att uppnå reservatets syfte. Markägaren har genom intrångsersättning ekonomiskt kompenserats för de förbud och inskränkningar som naturreservatet medför.

Upplysningar

Länsstyrelsen är enligt punkten A2 bilagan till förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken, ansvarig för att bedriva tillsyn över reservatet. I tillsynen ingår att övervaka att reservatsföreskrifterna följs. Enligt 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Eftersom området är till för att stärka den biologiska mångfalden ska vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen (se 4 § skogsvårdslagen). Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är efter reservatsbildningen därför statens ansvar.

Hur man överklagar, se bilaga 5

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Eva Eriksson. Föredragande har varit naturvårdshandläggare Tomas Keiner. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson, antikvarie Fredrik Berg, enhetschef Anders Walldorf, verksamhetschef Torben Ericson samt länsråd Björn Sandborgh.

Eva Eriksson

Tomas Keiner

Bilagor

1. Beslutskarta med naturreservatets avgränsning
2. Översiktskarta
3. Karta rörande föreskrifter 7 kap 6 § miljöbalken
4. Skötselplan
5. Hur man överklagar

Sändlista

Magnus Nelson, Näs 424, 660 60 MOLKOM

Näs älgjaktlag, Göran Friman, Nyeds Sjöstad 412, 660 60 MOLKOM

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Trafikverket Region Väst, 405 33 GÖTEBORG

Karlstad kommun, Christina Hägglund, 651 84 KARLSTAD

Skogsstyrelsen Region Svea, Box 387, 651 09 KARLSTAD

Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA

Naturskyddsföreningen, Länsförbundet i Värmland, Verkstadsgatan 1, 652 19 KARLSTAD

Wermlands Ornitologiska Förening, c/o Björn Arvidsson, Lignellsgatan 3A, 654 63
KARLSTAD

Värmlands Botaniska Förening, c/o Per Larsson, Fallängsvägen 39 A, 671 51 ARVIKA

Värmlands läns jaktvårdsförbund, Box 65, 660 60 MOLKOM

LRF, Länsförbundet i Värmlands län, Köpmannagatan 2⁴^{tr}, 652 26 Karlstad

Samhällsbyggnad

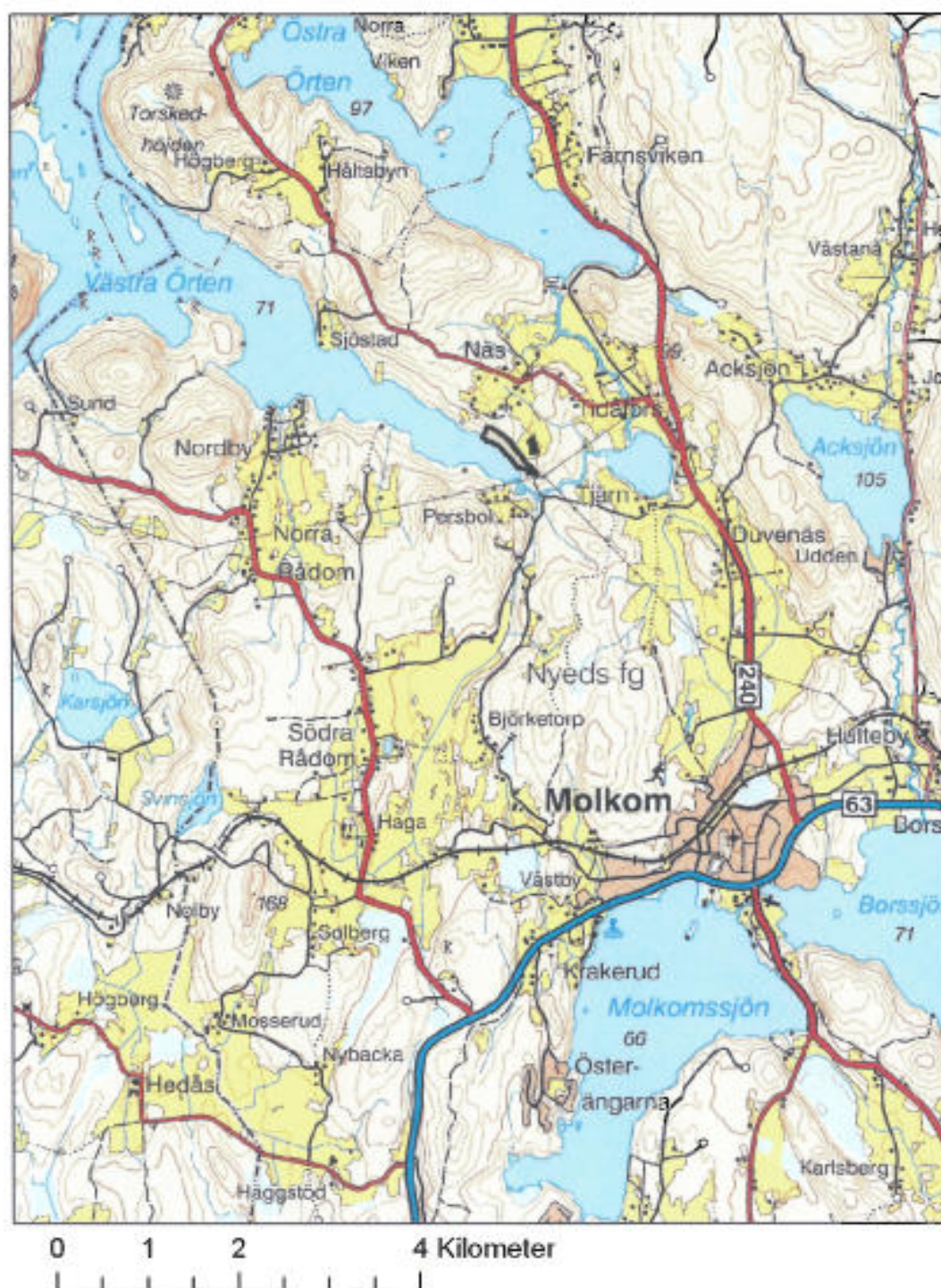
Lantbruksstöd

Miljöskydd - Naturvårdsärenden

Copyright Lantmateriverket 2009, dnr 106-2004/188

Beslutskarta för naturreservatet Dansarebacken (heldragen svart linje)

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188

Översiktskarta för naturreservatet Dansarebacken (heldragen svart linje)

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET DANSAREBACKEN

1. Syfte med naturreservatet

Naturreservatet Dansarebacken bildas i syfte att bevara biologisk mångfald samt att bevara och återskapa värdefulla naturmiljöer med dess flora och fauna. Naturreservatets syfte är även att stödja möjligheter till naturupplevelse och friluftsliv.

Naturreservatet ingår i det europeiska nätverket av skyddsvärd natur *Natura 2000*. Naturreservatet utgör en del av Natura 2000-området *Storområdet Örten*. Naturreservatet ska bidra till att de fågelarter som avses skyddas med *Storområdet Örten* bibehåller ett gynnsamt bevarandetillstånd.

Syftet med naturreservatet uppnås genom att området undantas från skogsbruk och annan exploatering. Naturreservatet ska genom fri utveckling och intern dynamik samt med extensiva naturvårdsinriktade åtgärder bibehålla och öka sin naturskogsprägel med hög andel lövträd. Friluftsliv underlättas genom information och genom iordningställande av vissa enklare anordningar.

2. Revidering av skötselplanen

Om denna skötselplan i det framtida förvaltningsarbetet bedöms vara inaktuell eller om den skötsel som beskrivs inte medför att naturreservatets syfte uppnås på ett resurseffektivt sätt bör skötselplanen revideras.

3. Beskrivning av bevarandevärden

3.1 Administrativa data

Objektnamn	Naturreseptatet Dansarebacken
NVR-id	201 35 34
Områdeskod Natura 2000	SE 0610 151
Områdestyp/status Natura 2000	SPA (fågeldirektivet)
Naturgeografisk region	28b, Kuperad sydlig boreal
Kommun	Karlstad
Markslag och naturtyper (ha) (enligt Naturvårdsverkets satellitbildstolkning)	
Skogsmark	
-tallskog	1,5
-granskog	0,9
-barrblandskog	2,9
-lövblandad barrskog	2,3
-triviallövskog	1,0
-hygge och ungskog	0,1
Övrig öppen mark	0,1
Total areal	8,9
Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet	9010 Västlig taiga 1386 Grön sköldmossa
Arter enligt fågeldirektivet	Tretåig hackspett Spillkråka Gråspett Vitryggig hackspett Järpe Sparvuggla Pärluggla
Prioriterade bevarandevärden	
Markslag	Gammal lövrik barrnaturskog Medelålders till sena lövsuccessioner på frisk mark
Strukturer	Stående och liggande död ved, gamla grova lövträd, bohålsträd
Arter	Tretåig hackspett Järpe Spillkråka Vitryggig hackspett Lunglav Gränsticka Jättesvampmal

3.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Människan har varit närvarande i Örtensjöområdet sedan länge. Vid Västra Örtan finns gravlämningar som daterats till 1500 – 0 f.Kr. Jord- och skogsbruk har länge bedrivits i trakten och bidragit till att forma landskapsbilden. Söder om naturreservatet, där Tjärnsälven mynnar i Västra Örtan, finns lämningar efter en tidigare hytta som ska ha varit i bruk från 1600-talets mitt till sent 1800-tal.

3.3 Områdets bevarandevärden

3.3.1 Biologiska bevarandevärden

Vid Dansarebacken finns två värdefulla naturskogsområden som är viktiga för bevarandet av den biologiska mångfalden. Naturreservatet utgörs av lövrik barrnaturskog och grovstammig lövskog. Naturreservatet är hemvist för ovanliga och sällsynta arter knutna till de båda skogstyperna. Naturreservatet är tillsammans med andra liknande områden i omgivande skogslandskap ett viktigt födosöks- och häckningsområde för flera fågelarter.

Naturreservatet Dansarebacken är litet. Genom Dansarebackens närhet till andra liknande miljöer i Örtensjöområdet kan naturreservatet tillsammans med dessa andra miljöer, varav flera är skyddade som naturreservat, naturvårdsavtal, Natura 2000-områden och biotopskyddsområden, bidra till att upprätthålla gynnsamma livsbetingelser för t.ex. fåglar, mossor, lavar och kärlväxter som är beroende av naturskogsmiljöer i olika successioner.

Särskilt värt att bevara vid Dansarebacken är:

- gammal lövrik barrblandskog, viktig livsmiljö för flera tillbakaträngda arter
- döende granar, viktig födoresurs för t.ex. tretåig hackspett
- murkna lågor av gran, livsmiljö för bl.a. gränsticka och grön sköldmossa
- gamla grova lövträd, viktiga för födosök av t.ex. spillkråka och andra hackspettar och som bohålsträd för ugglor och hackspettar, växtplats för skyddsvärda mossor och lavar
- luckor i skogsbeståndet, möjliggör föryngring av lövträd som annars riskerar att konkurreras ut av gran

3.3.3 Bevarandevärden för friluftslivet

Genom sitt läge med relativ närhet till flera bygder och tätorter är naturreservatet Dansarebacken ett lättillgängligt utflyktsmål för den naturintresserade allmänheten. Därutöver är Västra Örtan en populär sjö för sportfiske och kanotpaddling. Med naturreservatets läge vid sjön och enkla anordningar för friluftslivet kan möjligheter skapas för besök i naturreservatet från både land och sjö.

4. Skötselområden

Naturreseptatet har delats in i två skötselområden utifrån geografiskt läge och skogstyp. Skötselområdenas indelning framgår av nedanstående karta.

4.1 Skötselområde 1 - Lövrik barrnatturskog (8 ha)

Naturtyp

Natura 2000-naturtyp: *Västlig taiga*

Prioriterade arter

Tretåig hackspett
Päruggla
Sparvuggla
Spillkråka
Järpe
Gränsticka
Jättesvampmal
Grön sköldmossa

Beskrivning

Skötselområdet utgörs av gammal lövrik grandominerad barrblandskog i sydvästsluttning mot sjön Västra Örtén. Jordarten utgörs av hållblottningar och morän på en berggrund av granit. Beståndsåldern är drygt 100 år. Skötselområdet hyser strukturer som t.ex. döda och döende träd av både barr- och lövträd, grova lövträd och luckor i skogsbeståndet. Dessa strukturer och processer är nödvändiga för flera ovanliga och hotade arter som har sin hemvist i området.

Murkna lågor av gran utgör livsmiljö för t.ex. grön sköldmossa, gränsticka, vedticka och stubbspretmossa. Björkar som rötats av fnöskticka är viktiga för jättesvampmalen, vars larver lever i denna miljö. Skötselområdet är lämpligt för födosök av t.ex. tretåig hackspett, spillkråka, gråspett och järpe, och har potential att utgöra möjlig häckningsplats för t.ex. sparvuggla, pärluggla och järpe.

Bevarandemål

Prägeln av naturskog ska öka ytterligare i skötselområdet. Detta innebär att:

- strukturer som torrakor, högstubbar, lågor och vindfällen ska förekomma
- skogen ska domineras av gammal gran, men vara flerskiktad och även hysa inslag av andra trädslag

Arealen *Västlig taiga* ska vara 8 ha.

Skötsel

Området lämnas för fri utveckling. Intern dynamik i skogsbeståndet, där t.ex. insekter, röttsvampar väder och vind samt konkurrens gör att strukturer och processer som t.ex. döda och döende träd, trädslagsfördelning och mångformighet i skogsbeståndet kontinuerligt upprätthålls och nyskapas.

4.2 Skötselområde 2 - Lövnaturskog (0,9 ha)

Naturtyp

Natura 2000-naturtyp: *Västlig taiga*

Prioriterade arter

Vitryggig hackspett

Lunglav

Asphättemossa

Stubbspretmossa

Beskrivning

Skötselområdet har tidigare varit en skogsdunge omgiven av odlingsmark. Idag är åkrarna till stor del igenplanterade med gran. Jordarten utgörs av glacial lera på berggrund av granit. Skötselområdet karaktäriseras av gamla grova aspar, men även säl, björk och gran förekommer. Flera av träden är bohålsträd och har hackmärken efter hackspettar. På asparna växer bl.a. lunglav, stubbspretmossa och asphättemossa. Mängden död ved är ännu begränsad i skötselområdet.

Bevarandemål

Som en följd av granens konkurrensfördel över tiden är det sannolikt att dungens nuvarande lövträdsdominerade skog övergår till blandskog och sedan barrskog. Eftersom naturreservatet syftar till att bevara lövnaturskog med de växter och djur som lever i den är det nödvändigt att genom riktade skötselåtgärder bevara den aktuella successionsfasen, d.v.s. lövskogen. Skötselområdet ska bibehålla sin dominans av lövträd. Mängden död ved ska öka. Arealen *Västlig taiga* ska vara 0,9 ha.

Åtgärder

Gran ringbarkas eller röjs bort vart tionde år för att förhindra att skötselområdets lövträd konkurreras ut.

4.3 Friluftsliv

För att göra området mer tillgängligt för allmänheten bör parkeringsplats, vandringsled och informationstavlor iordningställas. Information om naturreservatet publiceras på Länsstyrelsens webbsida.

Mål

Naturreservatet ska vara enkelt att hitta till.

Det ska finnas information om naturreservatet på Länsstyrelsens webbsida och på informationsskylt vid naturreservatet.

Det ska finnas en markerad vandringsled genom del av naturreservatet.

Anordningarna ska vara i bra skick.

Åtgärder

Vägbeskrivning och vägvisning anordnas

Parkeringsplats och informationstavla anordnas vid lämpligt ställe.

Informationstavla anordnas vid sjöstranden.

Markerad vandringsled anordnas från parkeringen till naturreservatet. I skötselområde 1 anordnas vandringsleden som en rundslänga.

5. Uppföljning

Bevarandemålen för området preciseras i nivåsatte s k målindikatorer. En redogörelse för precisering och uppföljning av målindikatorerna beslutas separat i en särskild uppföljningsplan.

5.1 Uppföljning av skötselinsatser

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts och i vilka skötselområden, vem som utfört dem, tidsåtgång för genomförande samt när de genomförts.

I den årliga dokumentationen redovisas utförande och underhåll för följande delar:

- Skyltning, vägvisning och parkeringsplats
- Åtgärder i skogsbestånd i skötselområde 2

6. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde
Ringbarkning av gran	2012	2
Markera naturreservatets yttergräns	2012	1 och 2
Publicera information om naturreservatet på Länsstyrelsens webbplats	2012	Friluftsliv
Anslå informationstavla	2012	Friluftsliv
Anordna parkeringsplats	2012	Friluftsliv
Markera vandringsled	2012	Friluftsliv
Anordna vägvisning	2012	Friluftsliv
Underhåll av parkeringsplats och informationstavla	Vid behov	Friluftsliv
Underhåll av gräns- och ledmarkering	Vid behov	1, 2 och friluftsliv

7. Genomförd dokumentation

Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering

Uppföljning av fågelfaunan i Natura 2000-området *Storområdet Örten*

Inventeringsarbete i fält i samband med reservatsbildningen

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen, Miljödepartementet .
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Skrivelsen måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där Ni kan nås dagtid.